

KESKI-POHJANMAAN

Kamari

ORKESTERI

pe / fre 26.3.2021 klo / kl. 19.00
Snellman-sali, Kokkola / Snellmanssalen, Karleby

KOHTI PÄÄSIÄISTÄ / MOT PÅSKEN

Juha Kangas, kapellimestari / dirigent
Marko Ylönen, sello / cello

Konsertti esitetään myös suoratoistona /
Konserten direktsänds även:
www.kamariorkesteri.fi

HENRY PURCELL (1659–1695)
In nomine

GEORG FRIEDRICH HÄNDEL (1685–1759)
Concerto grosso c, op. 6/8

1. Allemande
2. Grave
3. Andante allegro
4. Adagio
5. Siciliana: Andante
6. Allegro

*concertino: Reijo Tunkkari, vl
Teija Pääkkönen, vl
Lauri Pulakka, vlc*

ANTON BRUCKNER (1824–1895)
Adagio

PĒTERIS VASKS (1946–)
**Konsertto nro 2 'Presence' sellolle ja jousiorkesterille /
Konsert nr 2 ' Presence' för cello och stråkorkester**
I Cadenza – Andante cantabile
II Allegro moderato
III Adagio

Henry Purcell: In nomine

Henry Purcell on Englannin merkittävimpiä säveltäjiä kautta aikojen ja barokkiajan kaikkein persoonallisimpia säveltäjiä. Kuollessaan 36-vuotiaana hän oli saavuttanut suuren arvostuksen maanmiestensä joukossa ja häntä kunnioitettiin ”kuningaskunnan yhtenä kaikkein kuuluisimpana musiikin taidon mestarina, joka oli tuskin vähempiarvoisempi kuin kukaan Euroopassa”. Kokonaisen aikakauden tyylivirtaukset sulautuivat yhdeksi Purcellin musiikissa, ja tässä mielessä hän on verrattavissa Bachiin. Kuten tämä hän kuului myös tunnettuun muusikkosukuun ja sai jo varhaisesta lapsuudesta perusteellisen musiikkikoulutuksen.

Purcell sai nuorena hoidettavakseen huomattavia virkoja. Jo 13-vuotiaana hänestä tuli kuninkaan soitintenhoitajan apulainen. 18-vuotiaana hänet nimitettiin kuninkaallisen jousiorkesterin säveltäjäksi. Vuonna 1679 hän peri opettajansa J. Blow'n Westminster Abbeyn urkurin viran ja v. 1683 hänestä tuli Kaarle II:n hovisäveltäjä. Vuoden 1688 vallankumouksen jälkeen Purcellin viralliset tehtävät vähenivät – mm. koska valtaan noussut Vilhelm Oranialainen kielsi jousisoitinten käytön kirkossa – ja hän omistautui yhä enemmän vapaalle, ’kaupalliselle’ sävellystyölle ja sävelsi mm. oopperan Dido ja Aeneas.

Suurin osa Purcellin viimeisistä teoksista liittyi teatteriin, joka siihen aikaan eli Englannissa uutta nousukautta. Hänen teatterille kirjoittamaansa musiikkiin kuului – ainoan virallisen oopperan Didon ja Aeneasin lisäksi - kuusi ns. puoli-oopperaa (joissa päähenkilöt eivät laulaneet), niiden joukossa King Arthur ja Shakespearen Kesäyön unelmaan perustuva Fairy Queen sekä musiikkikappaleita – kuten alkusoittoja, tansseja kuvaelmasävelmiä ja lauluja - noin neljäänkymmeneen näytelmään. Näytelmänimet Abdelazer, Amphitryon, Distressed innocence, Virtuous wife, Bounduca jne. eivät sano meille enää mitään, mutta Purcellilla oli omana aikanaan eri näkemys:

”Runous ja maalaustaide ovat saavuttaneet täydellisyyden maassamme; mutta musiikki on vielä alaikäinen, holhouksen alainen lapsi, joka vain antaa toivetta siitä, millaista Englannissa tulee olemaan tämän jälkeen... On opittava italialaisilta, jotka ovat sen parhaimpia mestareita, ja tutkittava hieman ranskalaista air'ia, antaakseen musiikille enemmän iloa ja tyyliä... Olemme myöhempää kasvua kuin naapurimme, ja meidän on tyydyttävä siihen, että vähitellen ravistamme pois barbaarisuuttamme.”

In nomine on sävelletty vuonna 1680, jolloin Purcellin elämä oli mallillaan. Hänet oli vuotta aikaisemmin nimitetty Westminster Abbeyn urkuriksi ja hän meni naimisiin Frances Petersin kanssa. Tuona vuonna Purcell näyttää

tehneen paljon kontrapunktiharjoituksia. In nomine on tyyliltään ”vanhan-aikainen”, tuolloin jo kuolleiden säveltäjien tekniikkaa soveltava.

Henry Purcell: In nomine

Henry Purcell hör till Englands främsta komponister genom tiderna och han är också en av barocktidens mest personliga komponister. Vid sin bortgång som 36-årig var han högt värderad av sina landsmän och han hedrades som ”en av kungadömetts allra ryktbaraste musikkonstens mästare, som knappast var underlägsen någon i Europa”. En hel epoks stilriktningar smälter samman i Purcells musik, och i detta avseende är han jämförbar med Bach. Liksom denne hörde han också till en känd musikersläkt och fick redan från tidig barndom gedigen undervisning i musik.

Purcell fick som ung börja sköta betydande tjänster. Redan som 13-åring blev han assistent till uppsyningsmannen över de kungliga instrumentsamlingarna. Som 18-åring blev han utnämnd till den kungliga stråkorkesterns komponist. År 1679 ärvde han sin lärare J. Blows organisttjänst vid Westminster Abbey och 1683 blev han Karl II:s hovkomponist. Efter revolutionen år 1688 minskade Purcells offentliga uppgifter - bl.a. för att Wilhelm av Oranien efter sitt makttillträde förbjöd bruket av stråkinstrument i kyrkan - och han ägnade sig allt mer åt fritt, ’kommersiellt’ kompositionsarbete och skrev bl.a. operan Dido och Aeneas.

Största delen av Purcells sista verk anknyter till teatern, som på den tiden upplevde ett nytt uppsving i England. Till den musik han skrev för teatern - förutom den enda egentliga operan Dido och Aeneas - hörde sex sk. semi-operor (där huvudrollsinnehavarna inte sjöng), bland dem King Arthur och Fairy Queen, som byggde på Shakespeares En midsommarnattsdröm, samt musikstycken - såsom uvertyrer, danser, tablåmelodier och sånger - till ett fyrtiotal skådespel. Namnen på skådespelen, Abdelazer, Amphitryon, Distressed innocence, Virtuous wife, Bounduca etc., säger oss inte mera något, men Purcell hade på sin tid en annan syn på saken:

”Poesi och måleri har uppnått fullkomligheten i vårt land; men musiken är ännu ett minderårigt, omyndigt barn, som bara inger hopp om hur det kommer att vara i England efter detta... Man bör lära sig av italienarna, som är dess bästa mästare, och studera en aning den franska air'en för att ge musiken mera glädje och stil... Vi är en senare tillväxt än våra grannar, och vi får nöja oss med att steg för steg skaka av oss vår barbarism.”

In nomine är komponerad år 1680, då livet lekte för Purcell. Han hade året innan valts till organist i Westminster Abbey och han gifte sig med Frances

Peters. Detta år verkar Purcell ha gjort många kontrapunktikövningar. In nomine är till stilen ”gammaldags”, redan vid tillkomsttiden var användningstekniken den av döda kompositörers.

Georg Friedrich Händel: Concerto grosso op. 6 nro 8 c-molli

Georg Friedrich Händelillä on harvinainen kyky omaksua uusia vaikutteita. Hän ei kuitenkaan alistunut esikuvilleen, vaan yritti käyttää hyväkseen kaikki ne uudet asiat, joihin hän oli kosketuksessa, luodakseen jotakin varsinaisen yksilöllistä. Kahdellatoista concerto grossolla op. 6 onkin tässä mielessä erityisasema Händelin tuotannossa ja ne heijastavat mielenkiintoisella tavalla hänen kytkentäänsä erityisesti italialaiseen musiikkikulttuuriin.

Händel oli menestynyt suhteellisen hyvin ensimmäisillä oopperoillaan Hampurissa, mutta jo 19-vuotiaana hän matkusti kuitenkin Italiaan uusia virikkeitä etsimään. Siellä hän sävelsi pian vaivattomasti italialaistyyllisiä kantaatteja, virsiä ja muita kirkkosävellyksiä, ja vähitellen hän löi itsensä läpi myös oopperasäveltäjänä: Venetsiassa esitetty ’Agrippina’ oli sekin sävelletty ilmettyyn italialaiseen tyyliin. Menestys johti kutsuun Lontooseen, missä juuri italialainen oopperatyö oli silloin suuressa muodissa.

Vain muutama kuukausi Lontooseen saapumisen jälkeen v. 1710 Händel saavutti suuren menestyksen oopperallaan ’Rinaldo’. Italialainen ooppera satoi Händelin yli kolmekymmeneksi vuodeksi. Viimeisen aktiivisen kauden säveltäjänä – 1738-51 – hän omisti lähes kokonaan oratoriolle – joka ei teknisesti ollut niin kaukana oopperasta, mutta joka vähitellen antoi Händelille maineen kunnianarvoisena englantilaisena säveltäjänä – ei vähiten koska hän oli alkanut käyttää englanninkielisiä tekstejä. Mutta concerto grossoissaan hän oli vielä vankasti kiinni Italian vaikutteissaan.

Händel sävelsi kaksitoista concerto grossoa uskomattoman lyhyessä ajassa, syyskuun 29. ja lokakuun 30. päivien välisenä aikana v. 1739 – hänellä meni siis keskimäärin kaksi tai kolme päivää yhden konserton kirjoittamiseen! Edellisenä vuonna hän oli säveltänyt oopperan ’Xerxes’, samana vuonna kuin concerto grossot hän sävelsi oratoriot ’Saul’ ja ’Israel Egyptissä’ sekä oodin ’Ode for St. Cecilia’s Day’, ja vielä vuoden lopussa hän aloitti oratoriota L’Allegro, il Penseroso ed il Moderato’. Tämän kiihkeän sävellystyön ohella hän – jolla kaksi vuotta aikaisemmin oli ollut vakava halvauskohtaus – johti sekä oopperanäytöksiä että oratorioita, ja oratorioiden yhteydessä soitettiin hänen concerto grossojaan intermezzoina, ts. ’taukomusiikkina’.

Opusnumero 6 antaa väärän kuvan konserttojen kronologisesta asemasta

Händelin tuotannossa: nehan kuuluvat hänen myöhäiskauteensa ja hänen kaikkein viimeisiin soitinsävellyksiinsä (niitä seurasi vain 'Music for the Royal Fireworks'). Ehkä ei ole pelkkä sattuma, että Händelin italialaisen esikuvan Arcangelo Corellin siihen aikaan Englannissa suosituilla, niinkään kahdellatoista concerto grossolla oli sama opusnumero!

Händeliin vaikutti varmasti myös Vivaldi kaksitoista konserttoa sisältävällä kokoelmallaan 'L'estro armonico' op. 3 ja 'Neljäällä vuodenajallaan', mutta kaikesta huolimatta voidaan sanoa, että Händel loi täysin oman ja historiallisesti katsoen viimeisen täydellisen sovellutuksen kyseessä olevasta musiikkimuodosta.

Georg Friedrich Händel: Concerto grosso op. 6 nr 8 c-moll

Georg Friedrich Händel hade en sällsam förmåga att assimilera nya intryck. Han fogade sig emellertid inte efter förebilderna, utan utnyttjade allt det nya han konfronterades med i syfte att skapa någonting specifikt individuellt. Hans 12 concerti grossi op. 6 intar i denna mening en särställning i hans produktion och återspeglar på ett intressant sätt hans anknytning speciellt till italiensk musikkultur.

Händel hade haft relativt stora framgångar med sina första operor i Hamburg, men det oaktat flyttade han redan som 19-åring till Italien för att söka nya intryck. Där komponerade han snart utan märkbara svårigheter kantater, psalmer och annan kyrkomusik i italiensk stil, och småningom slog han igenom också som operakomponist: operan 'Agrippina', som uppfördes i Venedig, var även den skriven i utpräglat italiensk stil. Framgången ledde till en inbjudan till London, där just den italienska operan då stod i ropet.

Bara några månader efter sin ankomst till London hade Händel stor framgång med operan 'Rinaldo'. Händels engagemang i italiensk opera räckte i över trettio år. Sin sista aktiva period som tonsättare – 1738-51 – ägnade han nästan helt åt oratoriet – som tekniskt sett inte stod helt så fjärran från operan, men som ändå med tiden kom att ge Händel hans anseende som ärevördig engelsk komponist, inte minst för att han hade börjat använda engelska texter. Men i sina concerti grossi var han ännu starkt beroende av intrycken från Italien.

Händel komponerade sina 12 concerti grossi under en otroligt kort tid, mellan den 29 september och 30 oktober år 1739; det tog honom således i medeltal bara två eller tre dagar att skriva en konsert! Föregående år hade han komponerat operan 'Xerxes', samma år som concerti grossina komponerade han oratorierna 'Saul' och 'Israel i Egypten' samt odet 'Ode for St. Cecilia's Day', och ännu i slutet på året påbörjade han oratoriet 'L'Allegro il Penseroso

ed il Moderato'. Parallellt med detta rastlösa komponerande dirigerade han – som två år tidigare hade haft ett allvarligt slaganfall – både operaföreställningar och oratorier, och i samband med oratorierna spelades hans concerti grossi som intermezzi, dvs. 'pausmusik'.

Opusnumret 6 ger en felaktig bild av konserternas kronologiska ställning i Händels produktion: de hör ju till hans sena period och till hans allra sista instrumentalkompositioner (de åtföljdes bara av 'Music for the Royal Fireworks'). Kanhända det inte var bara är en tillfällighet, att Händels italienska förebild Corellis vid den tiden i England populära 12 concerti grossi hade samma opusnummer!

Händel var säkerligen influerad också av Vivaldi och dennes 'L'estro armonico' op. 3 – också en samling på 12 konserter – och Fyra årstider, men trots allt kan man säga, att Händel skapade en helt egen och en historiskt sett sista fulländad tillämpning av ifrågavarande musikform.

Anton Bruckner: Adagio

Aikalaiset pitivät Anton Bruckneria kuten Lisztsiäkin "wagneriaanina". Siitä huolimatta hän ei koskaan jalallaan astunut oopperan tai ohjelmamusiikin alueille vaan pitäytyi sinfoniassa, jonka hän kehitti monumentaaliseksi arkkitehtoniseksi muotorakenteeksi.

Brucknerin musiikissa dynaamiset muotoperiaatteet muodostuvat yhä olennaisemmiksi: motiiveja, teemoja ja teemaryhmiä asetelaan vastakkain ja yhdistellään valtaviksi nousuiksi, kontrapunktinen työ lataa energiaa voimajännitteisiin, ja laajoissa kooda-jaksoissa pääteema esiintyy lopullisessa loistossaan hellittämättömien urkupisteiden ylle.

Brucknerin - kuten Schubertin ja Mahlerinkin - sinfoniat tuntuvat olevan ääriään myöten täynnä ideamaailmaa. Syystä puhutaankin hänen uskonnollisuudestaan, luonnonläheisyydestään, kansanomaisuudestaan ja naiivisuudestaan, mutta myöskin hänen maailmasta poispäinkääntyneestä mietiskelevyydestään.

Brucknerin ainoa kamarimusiikkiteos on Jousikvintetto F-duuri, johon nyt esitettävä Adagio kuuluu. Se on muodoltaan yhtä monumentaalinen kuin sinfoniat, ja sointi-ilme on lähes orkestraalinen. Tämän varsin omaperäisen teoksen tilasivat itävaltalainen viulisti ja kapellimestari Joseph Hellmesberger, joka oli perustamansa ja nimeään kantavan jousikvartetin primas.

Kvintetto syntyi Brucknerin viidennen ja kuudennen sinfonian välillä v. 1878-79. Se sai kantaesityksensä yksityisen tilaisuuden yhteydessä v. 1881. Ensimmäinen julkinen esitys tapahtui vasta kaksi vuotta myöhemmin. Adagio poikkeaa jossain määrin kvinteton muista osista soinnikkuutensa ja laulavuutensa ansiosta.

Anton Bruckner: Adagio

Av sina samtida betraktades Anton Bruckner liksom Liszt som "wagnerian". Det oaktat beträdde han aldrig varken operans eller programmusikens område, utan höll sig till symfonin, som han utvecklade till en monumental arkitektonisk formuppbyggnad.

I Bruckners musik blir de dynamiska formprinciperna allt väsentligare: motiv, teman och temagrupper placeras mot varandra och förenas till väldiga kulminationer, det kontrapunktiska arbetet laddar energi till kraftspänningarna, och i de omfattande coda-avsnitten uppträder huvudtemat i sin slutgiltiga glans mot bakgrunden av oförtrutna orgelpunkter.

Bruckners - liksom också Schuberts och Mahlers - symfonier är till bredden fyllda med en värld av idéer. Inte utan orsak talar man om hans religiositet, naturnärhet, folklighet och naivism, men också om hans världsfrånvända kontemplation.

Bruckners enda kammarmusikverk är hans Stråkkvintett i F-dur, dit det nu aktuella Adagiot hör. Kvintetten är lika monumental som symfonierna, och klangligt är den nästan orkestral. Detta rätt originella verk beställdes av den österrikiske violisten och kapellmästaren Joseph Hellmesberger, primas i den stråkkvartett han själv hade grundat och som bar hans namn.

Bruckner skrev sin kvintett mellan femte och sjätte symfonin åren 1878-79. Den uruppfördes i samband med en privat tillställning år 1881. Det första offentliga framförandet ägde rum först två år senare. Adagiot avviker något från kvintettens övriga satser genom sin klangskönhet och kantabilitet.

Pehr Henrik Nordgren

Pēteris Vasks: Konsertto sellolle ja jousiorkesterille nro 2, 'Presence' (2011-2012)

Pēteris Vasks on tällä hetkellä Latvian kansainvälisesti tunnetuin säveltäjä. Hän on syvän humanistinen taitelijapersoona, jonka ambitiona on tulkita ”luonnon, hiljaisuuden, elämän ja tietoisuuden ääniä”. Vasks opiskeli kontrabassoa Vilnan konservatoriossa ja sen jälkeen sävellystä Riiasa Valentius Utkinsin johdolla. Hänen esikuviansa kuuluvat Witold Lutoslawski, Krzysztof Penderecki ja George Crumb. Vasks on toiminut useita vuosia pedagogina, ja useat nuoren polven menestyneimmät latvialaiset säveltäjät kuuluvat hänen oppilaisiinsa. Vasksin kansainvälinen maine on tasaisesti kasvanut, erityisesti vuodesta 1990 lähtien, jolloin saksalainen Schott alkoi julkaista hänen sävellyksiään. Hän on tehnyt yhteistyötä mm. Gidon Kremerin, David Geringasin, The Hilliard Ensemblen ja Alankomaiden balettiteatterin kanssa, ja erityisesti hänen viulukonserttonsa kuuluu jo kymmenien solistien ohjelmistoon.

Keski-Pohjanmaan Kamariorkesteri on tehnyt jo pitkään yhteistyötä Vasksin kanssa ja kantaesittänyt sekä myös levyttänyt useita hänen teoksiaan. Vasks on myös omistanut ja säveltänyt syntymäpäivälahjaksi teoksia kapellimestari Juha Kankaalle: Sinfonia jousille v. 1991, Adagio v. 1995, Musica Adventus v. 1996, Epifania v. 2010 sekä Musica Serena v. 2015. Hän on kirjoittanut lisäksi Korsholman musiikkijuhlien tilauksesta v. 2002 kantaesitetyn teoksen Musica Appassionata, joka on niinikään omistettu Kankaalle sekä Kamariorkesterille.

Vasksin musiikissa on usein elementtejä lätin kielen melodiasta ja kansanmusiikista. Hänen musiikkinsa ymmärtäminen edellyttää jonkinlaista ymmärrystä hänen maastaan, samalla tavoin kuin Pärt edustaa jotakin Virosta ja Gorecki Puolasta. Hän on käsitellyt erityisesti teemoinaan ihmisen suhdetta luontoon, elämän kauneutta ja sitä miten ekologinen ja eettinen romahdus uhkaavat näitä perusarvoja. ”Olen aina haaveillut siitä, miten musiikkini kaikuisi siellä, missä ihmiset ovat onnettomimpia: sairaaloissa, vankiloissa ja ruuhkabusseissa”, sanoo Vasks. ”Isäni oli pappi, ja ehkä häneltä olen perinyt sen, että koen itseni saarnaajaksi ja toivon viestintuojaksi maailman hädässä.”

Vasksin Sellokonsertto nro 2, Presence (Klātbūtne) – suomeksi läsnäolo - on sellisti Sol Gabettan tilaama ja kantaesittämä. Vasks kertoo teoksestaan: ”Tässä kolmiosaisessa teoksessa kerron sellon avulla elämännäkemyksestäni. Tulet tähän maailmaan ihmisenä, otat ensiaskeleesi, ja niin elämäsi hiljalleen alkaa kehittyä. Ensimmäisessä osassa kuullaan myös avausteema, -hymni. Ihmisellä on elämään tullessa tehtävä, antaa enemmän rakkautta ja idealismia maailmaan - tätä ideaa kehittelen avausosassa. Kontrastoivassa, nopeassa, toisessa osassa myös kielteisiä ideoita, kuten aggression tunteita,

voi käsitellä. Sarkastiset ja ironiset tutti-välikkeet ovat myös kuultavissa. Viimeinen sointu toisessa osassa kuulostaa huudolta. Tätä seuraa teoksen tärkein osa, hidas Adagio.”

Pēteris Vasks: Konsert för cello och stråkorkester nr 2, 'Presence' (2011-2012)

Pēteris Vasks är Lettlands mest kända tonsättare just nu, en djupt humanistisk konstnärspersonlighet med ambitionen att tolka ”naturens, tystnadens, livets och medvetandets röster”. Vasks studerade kontrabas vid konservatoriet i Vilnius och därefter komposition i Riga under ledning av bl.a. Valentius Utkins. Till hans förebilder hör tonsättarna Witold Lutoslawski, Krzysztof Penderecki och George Crumb. Under många år har Vasks verkat som pedagog, och flera av den unga generationens mest framstående kompositörer hör till hans elever. Vasks’ internationella rykte har ständigt vuxit, särskilt sedan 1990 då hans verk började ges ut av det tyska förlaget Schott. Han har samarbetat med bl.a. Gidon Kremer, David Geringas, The Hilliard Ensemble, Nederländska baletteatern och speciellt hans violinkonsert hör redan till ett tiotal solisters repertoar.

Mellersta Österbottens Kammarorkester har sedan länge samarbetat med Vasks och uruppfört samt spelat in ett flertal av hans verk. Vasks har även tillägnat flere verk kapellmästare Juha Kangas: Symfoni för stråkar år 1991, Musica Adventus år 1996, och Epifania år 2010. Musikfestspelen Korsholms beställningsverk Musica Appassionata, uruppfört år 2002, är likaså tillägnat Juha Kangas och Kammarorkestern.

Vasks’ musik innehåller ofta element ur lettisk språkmelodi och folkmusik. Att förstå hans musik är att förstå något om hans land, på samma sätt som Pärt representerar något av Estland och Gorecki något av Polen. Han har särskilt behandlat teman som människans förhållande till naturen, livets skönhet, och hur en ekologisk och etisk kollaps hotar dessa grundvärden. ”Jag har alltid drömt om att min musik skulle klinga där människorna är som olyckligast: i sjukhus, i fängelser, i bussen vid rusningstid”, säger Vasks. ”Min far var präst, och kanske det är av honom jag har ärvt att jag upplever mig som en predikant och en hoppets budbärare mitt i världens nöd.”

Vasks’ Cellokonsert nr 2, Presence (Klātbūtne) – på svenska närvaro – är ett beställningsverk av cellisten Sol Gabetta. Vasks berättar om verket: ”I detta tresatsiga verk berättar jag med hjälp av cellon om min livssyn. Du äntrar detta liv som en människa, du tar dina första steg och så börjar ditt liv så småningom att utvecklas. I den första satsen presenteras även öppningstemat, -hymnen. Människan har en uppgift då hon kommer till denna jord; att tillföra mera kärlek

och idealism till denna värld – denna idé utvecklar jag i den första satsen. I den kontrasterande, snabba, andra satsen behandlas även negativa idéer, såsom aggressionskänslor. Sarkastiska och ironiska tutti-sekvenser kan också skönjas. Det sista ackordet i andra satsen låter som ett skrik. Detta åtföljs av verkets viktigaste del, det långsamma Adagiot.”

Pehr Henrik Nordgren / Pēteris Vasks

Juha Kangas opiskeli viulunsoittoa Onni Suhosen oppilaana Sibelius-Akatemiassa ja toimi viisi vuotta alttoviulistina Helsingin kaupungin-orkesterissa, minkä jälkeen hän siirtyi viulopedagogiksi Keski-Pohjanmaan musiikkiopistoon (1972–86). Opetustyönsä ohessa Kangas perusti vuonna 1972 Keski-Pohjanmaan Kamariorkesterin, jonka taiteellisena johtajana hän toimi vuoden 2008 loppuun asti. Tänä aikana orkesteri nousi kansainväliseen maineeseen muun muassa yhtenäisen sointinsa ja hämmästyttävän dynaamisen iskukykynsä ansiosta. Hän on nykyisin orkesterin kunnia-kapellimestari.

Turun filharmonisen orkesterin päävierailijana Kangas oli vuosina 2001–2011. Nykyisin hän toimii vierailevana kapellimestarina lähinnä Suomessa ja Baltian maissa.

Juha Kangas vastaanotti Säveltaiteen valtionpalkinnon 1992. Vuonna 1998 hänelle myönnettiin Latvian Suuri musiikkipalkinto, Pro Finlandia -mitali ja Suomi-palkinto, ja vuonna 1999 hän sai virolaisen Heino Eller -palkinnon. Kankaalle myönnettiin professorin arvonimi vuonna 2010.

Juha Kangas studerade violin vid Sibelius-Akademien för Onni Suhonen. Efter avslutade studier verkade han fem år som altviolinist vid Helsingfors stadsorkester, varefter han blev violinpedagog vid Mellersta Österbottens musikinstitut (1972–86). Vid sidan om undervisningen grundade han år 1972 Mellersta Österbottens Kammarorkester för vilken han fungerade som konstnärlig ledare ända fram till slutet av år 2008. Under denna tid erhöll orkestern internationell uppmärksamhet bland annat för sin enhetliga klang och häpnadsväckande dynamiska slagkraft. Han är numera orkesterns hederskapellmästare.

Kangas fungerade som Åbo Filharmoniska Orkesters gästdirigent åren 2001–2011. Nuförtiden gästdirigerar han främst finländska och baltiska orkestrar.

Juha Kangas tilldelades Finlands tonkonstpris år 1992. År 1998 erhöll han Lettlands Stora musikpris, Pro Finlandia -medaljen och Finlandspriset samt år 1999 det estniska Heino Eller -priset. Kangas erhöll hederstiteln professor år 2010.

Sellisti **Marko Ylönen** on uransa aikana toiminut lukuisissa rooleissa, solistina, soolosellistinä orkestereissa, kvartetin jäsenenä, kamarimuusikkona, taiteellisena johtajana sekä opettajana. Hän on myös menestynyt useissa kotimaisissa ja kansainvälisissä kilpailuissa; vuonna 1990 Ylönen saavutti

ensin toisen palkinnon Turun Pohjoismaisissa sellokilpailuissa Turussa sekä myöhemmin palkintosijan Moskovan kansainvälisen Tšaikovski-kilpailun finaalissa. Keväällä 1996 hän voitti 1. palkinnon Concert Artists Guild -kilpailussa New Yorkissa.

Ylönen on konsertoinut laajalti Euroopassa, USA:ssa, Kiinassa, Japanissa, Australiassa ja Uudessa Seelannissa. Hän on levyttänyt suuren määrän keskeistä ja uudempaa sellokirjallisuutta muun muassa Ondine, Finlandia, BIS ja Alba -levymerkeille.

Marko Ylönen soittaa säännöllisesti useimpien suomalaisten orkesterien solistina. Hän on esiintynyt myös Camerata Salzburgin, English Chamber Orchestran, The Prague Chamber Orchestran, Adelaiden, Melbournen ja Stavangerin sinfoniaorkestereiden sekä The Netherlands Chamber Orchestran solistina. Kapellimestariyhteistyökumppaneista mainittakoon Jukka-Pekka Saraste, Juha Kangas, John Storgårds, Hannu Lintu, Susanna Mälkki, Ben Wallfisch, Klaus Mäkelä, Sakari Oramo, Mosche Atzmon, Alexander Vedernikov ja Olli Mustonen.

Resitaaleja Ylönen on soittanut muun muassa Weill Recital Hall at Carnegie Hallissa New Yorkissa ja Concertgebouw Kleine Zaalissa Amsterdamissa. Kamarimusiikkia hän on soittanut ja soittaa monissa kokoonpanoissa maailman eturivin muusikkojen kanssa muun muassa festivaaleilla Suomessa ja ulkomailla.

Vuosina 2003, 2008 ja 2010-12 Ylönen oli kutsuttuna Korsholman musiikkijuhlien taiteelliseksi johtajaksi ja vuosina 2014-2017 samaan tehtävään LuostoClassic-festivaalille.

Marko Ylönen on toiminut Sibelius-Akatemian kamarimusiikin professorina vuodesta 2009. Ylönen opettajina ovat olleet Csaba Szilvay, Erkki Rautio, Heikki Rautasalo ja Heinrich Schiff. Hänen sellonsa on Bartolomeo Cristofori 1720-luvulta.

Sellisten **Marko Ylönen** har under sin karriär fungerat i många roller, som solist, solocellist i orkestrar, kvartettmedlem, kammarmusiker, konstnärlig ledare samt som lärare. Han har även utmärkt sig i flera nationella och internationella tävlingar; år 1990 placerade sig Ylönen på andra plats i Åbo Nordiska cellotävling samt nådde finalplats i internationella Tšajkovskij-tävlingen i Moskva. Våren 1996 placerade han sig på första plats i Concert Artists Guild -tävlingen i New York.

Ylönen har turnerat i Europa, USA, Kina, Japan, Australien och Nya Zeeland. Han har spelat in en anseelig mängd av den centrala och nyare cellolitteraturen bland annat för skivbolagen Ondine, Finlandia, BIS och Alba.

Marko Ylönen uppträder regelbundet som solist med de flesta finländska orkestrar. Han har även uppträtt som solist med Camerata Salzburg, English Chamber Orchestra, The Prague Chamber Orchestra, Adelaide, Melbourne och Stavangers symfoniorkestrar samt The Netherlands Chamber Orchestra. Av dirigenter han samarbetat med kan nämnas Jukka-Pekka Saraste, Juha Kangas, John Storgårds, Hannu Lintu, Susanna Mälkki, Ben Wallfisch, Klaus Mäkelä, Sakari Oramo, Mosche Atzmon, Alexander Vedernikov och Olli Mustonen.

Ylönen har hållit recitaler i bl.a. Weill Recital Hall i Carnegie Hall, New York och Concertgebouw Kleine Zaal i Amsterdam. Han har spelat kammarmusik med många av våra mest ansedda musiker bland annat på festivaler i Finland och i utlandet.

Åren 2003, 2008 och 2010-12 var Ylönen inbjuden som konstnärlig ledare för Musikfestspelen Korsholm och åren 2014-2017 fungerade han i samma uppgift på LuostoClassic-festivalen.

Marko Ylönen har fungerat som professor i kammarmusik vid Sibelius-Akademien sedan år 2009. Ylönen har själv erhållit undervisning av Csaba Szilvay, Erkki Rautio, Heikki Rautasalo och Heinrich Schiff. Hans instrument är en Bartolomeo Cristofori från 1720-talet.

Vuonna 1972 perustettu **Keski-Pohjanmaan Kamariorkesteri** (KPKO) kuuluu kansainvälisesti tunnetuimpiin suomalaisorkestereihin. Perustajansa, kapellimestari Juha Kankaan johdolla orkesteri loi kunnianhimoisen profiilin, jonka tavaramerkkejä ovat herkästi reagoiva, dynaaminen yhteissointi ja laaja ohjelmisto barokista tähän päivään. Juha Kangas toimi orkesterin taiteellisena johtajana vuoden 2008 loppuun saakka ja on nykyisin sen kunniakapellimestari.

Monikymmenvuotinen yhteistyö säveltäjä Pehr Henrik Nordgrenin (1944–2008) kanssa on yksi esimerkki yhteistyökumppanuuksista, joille KPKO:n menestys on rakentunut. Orkesterin aktiivinen rooli oman aikansa musiikin tekijänä on tuottanut yli 170 kantaesitystä, joista monet ovat orkesterin tilauksia. Kotimaisten säveltäjien lisäksi tiiviitä yhteyksiä on luotu Pohjoismaiden ja Baltian säveltäjiin. Laajaa kansainvälistä arvostusta

nauttivalle orkesterille on myönnetty muun muassa Pohjoismaiden neuvoston musiikkipalkinto vuonna 1993.

Keski-Pohjanmaan Kamariorkesteri on tehnyt lähes 70 äänitettä, jotka ovat herättäneet kansainvälistä huomiota ja levittäneet orkesterin mainetta maailmalla. Kotipaikkansa Kokkolan lisäksi KPKO vieraillee säännöllisesti kotimaassa ja ulkomailla. Kesällä 2019 orkesteri teki uusintavierailun maineikkaille Mozart-festivaaleille Saksan Würzburgissa. Euroopan lisäksi orkesteri on konsertoinut Japanissa ja New Yorkissa.

Sakari Oramon kauden (2013–2019) päätyttyä Keski-Pohjanmaan Kamariorkesterin taiteelliseksi johtajaksi kutsuttiin ruotsalainen viulutaiteilija Malin Broman. Solistina, kamarimuusikkona ja musiikin johtajana ansioitunut Broman aloitti kautensa syksyllä 2019.

Mellersta Österbottens Kammarorkester (MÖK), grundad år 1972, hör till våra internationellt mest kända finländska orkestrar. Under ledning av dess grundare, kapellmästare Juha Kangas, skapade orkestern sig en ambitiös profil med en reaktionssnabb, dynamisk samklang och en bred repertoar från barock till nutida musik som varumärken. Juha Kangas fungerade som orkesterns konstnärliga ledare t.o.m. år 2008 och är nuförtiden orkesterns hederskapellmästare.

Samarbetet med tonsättaren Pehr Henrik Nordgren (1944–2008) spände över flera decennier och är ett gott exempel på de samarbeten på vilken MÖK:s framgång grundar sig. Orkesterns aktiva roll inom nutida musik har resulterat i över 170 uruppföranden, varav många är egna beställningsverk. MÖK har skapat nära kontakter med såväl inhemska som med baltiska och nordiska tonsättare. Orkestern är ansedd även internationellt, och har belönats med bl.a. Nordiska rådets musikpris år 1993.

Mellersta Österbottens Kammarorkester har gjort närmare 70 skivinspelningar, som bidragit till orkesterns internationella status. MÖK konserterar förutom i hemstaden Karleby även regelbundet runt om i Finland och utomlands. Sommaren 2019 uppträdde orkestern igen på den berömda Mozart-festivalen i Würzburg, Tyskland. Utöver Europa har orkestern även turnerat i Japan och i New York.

Efter att Sakari Oramos konstnärliga ledarskap kommit till ända (2013–2019) bjöd Mellersta Österbottens Kammarorkester in den svenska violinisten Malin Broman till konstnärlig ledare. Broman, meriterad som solist, kammarmusiker och musikledare, inledde sin säsong hösten 2019.

Muusikot / Musiker

I Viulu / I Violin

Reijo Tunkkari
Reetta Kataja
Matti Vanhamäki
Kati Niemelä
Andrei Sytchak

II Viulu / II Violin

Teija Pääkkönen
Annica Brännkärr
Saana Parviainen
Sanna Kokko
Maria Pulakka

Alttoviulu / Altviolin

Hanna Pakkala
Ari Hanhikoski
Inkeri Halmio-Hanhikoski
Anna-Leena Kangas

Sello / Cello

Lauri Pulakka
Janne Virkkala
Ulla Lampela

Kontrabasso / Kontrabas

Oskari Hannula
Julius Pyrhönen

Cembalo

Tea Polso

Konserttikävijän toimintaohje covid-19-pandemian aikana (päiv. 03/21)

1. Ethän tule sairaana konserttiin – ostetun lipun saat vaihdettua, jos satut sairastumaan.
2. Desinfioithan kätesi konserttisalille tullessasi.
3. Voit ottaa ulkovaatteet mukaasi saliin.
4. Keski-Pohjanmaalla on tällä hetkellä vahva maskisuositus. **KÄYTÄTHÄN MASKIA TAI VISIIRIÄ KONSERTISSA.**
5. Nykyisten rajoitusten mukaan yleisössä saa tällä hetkellä olla 20 kuulijaa. Salin paikat ovat tällä hetkellä numeroimattomia.
6. Huomioithan, että useimmissa konserteissa salin valkokankaalla alkaa konsertti-intro klo 18.30 ja toivottavaa on, että salissa liikutaan paikoille mahdollisimman huomaamattomasti.
7. Lyhyen väliajan aikana (10 min.) esitetään osassa konserteista konsertti-intron jatko-osa valkokankaalta. Yleisöä pyydetään pysymään paikoillaan, mikäli mitään muuta pakottavaa tarvetta ei ole.
8. Huomioithan että konsertti lähetetään myös suoratoistona orkesterin YouTube-kanavan kautta.
9. Pidäthän turvavälit (väh. 2 m) kaikissa tilanteissa.
10. Huomioithan, että orkesterilämpöön ja yleisölämpöön välinen ovi on lukittuna turvallisuussyistä. Ethän mene myöskään konsertin jälkeen esiintyjien tiloihin.
11. Nauti (turvallisesta) konserttielämyksestä!

Konsertpraxis under covid-19 -pandemin (uppdät. 03/21)

1. Gå inte på konsert ifall du är sjuk – du kan byta din konsertbiljett ifall du insjuknar.
2. Desinficera dina händer då du kommer till konsertsalen.
3. Du kan ta med dig dina ytterkläder i konsertsalen.
4. Det råder stark rekommendation om användning av ansiktsmask i Mellersta Österbotten. **ANVÄND MASK ELLER VISIR UNDER KONSERTEN.**
5. Enligt nuvarande restriktioner får sammanlagt 20 personer befinna sig i publiken samtidigt. Sittplatserna är för tillfället onummerade.
6. Under de flesta konserter visas konsert-introt kl. 18.30 på filmduken i konsertsalen. Det är önskvärt att man förflyttar sig till sin plats så ljudlöst som möjligt.
7. Under den korta pausen (10 min) visas konsert-introts fortsättning på filmduken (gäller de flesta konserter). Publiken ombeds att sitta kvar på sina platser i mån av möjlighet.
8. Observera, att konserten även sänds direkt via orkesterns YouTube-kanal.
9. Håll säkerhetsavståndet på minst 2 m i alla situationer.
10. Observera, att dörren mellan publikfoajén och orkesterns foajé tillsvidare hålls låst av säkerhetsskäl. Besök inte orkesterns utrymmen heller efter konserten.
11. Njut av en trygg konsertupplevelse!

MELLERSTA ÖSTERBOTTENS

Kamma
ORKESTER

KOKKOLAN KAUPUNKI
KARLEBY STAD

SKPO

OP Keski-Pohjanmaa
Mellersta Österbotten

BOLIDEN

KPK

YHTIÖT